

Zaaknr. : 287156
Kenmerk : 600682

Legesverordening 2023

Behandelend ambtenaar: B. Vos-de Jong en E. van der Welle
 Programmadirecteur: A. Meuleman
 Portefeuillehouder: Th. Schots
 Ambtenaar aanwezig bij Programmadirectie, Managementteam of Programma-overleg: Nee

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over vaststelling legesverordening 2023.

Samenvatting: Voor de komst van de omgevingswet moet de legesverordening aangepast worden. In de nieuwe tarieventabel wordt gewerkt met vaste bedragen en niet meer met tarieven op basis van een percentage van de bouwkosten. Ook worden leges voor directe lozingen toegevoegd. Met de tarieventabel wordt een kostendekkendheid van 80% beoogd.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. met de vaststelling van de legesverordening 2023 met de bijbehorende tarieventabel.
2. evaluatie van de legesverordening in het eerste kwartaal van 2026.

Bespreking in:	Vergaderdatum: (indien geen datum; type dan n.v.t.)
☒ Programmadirecteur	10 januari 2023
☐ Programma-overleg	
☐ Programmadirectie	
☐ Managementteam	
☐ Overlegvergadering OR	
☒ Portefeuillehouderoverleg	10 januari 2023
☒ Dagelijks Bestuur	17 januari 2023
☐ Lokaal Overleg	
☒ Algemeen Bestuur	1 februari 2023
☒ Check financiële en juridische paragraaf	
☐ Bijlage(n) bij het besluit	600680 Legesverordening
☐ Achtergronddocument(en)	

Aanleiding/context

Met de komst van de Omgevingswet is beoordeeld wat moet worden aangepast in de legesverordening van het waterschap om de verordening 'Omgevingswet-proof' te maken. In de commissie Bestuur & Financiën van 5 oktober 2022 is een toelichting gegeven op de nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet biedt voor de legesheffing. Ook is besproken het streven naar hogere kostendekkendheid van de leges, vereenvoudiging van de tarieven en het heffen van leges voor directe lozingen. In de commissie was een breed draagvlak voor verhoging van de kostendekkendheid en invoeren van leges voor directe lozingen. Inmiddels is de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld. Gelet op het brede draagvlak voor verhoging van de kostendekkendheid van de leges en uitbreiding van de tarieventabel, wordt aan het algemeen bestuur bijgaande legesverordening voorgelegd ter vaststelling. De voorgestelde verordening is ook onder de Omgevingswet te gebruiken.

Beoogd effect

Een legesverordening die beter aansluit bij het principe 'de aanvrager betaalt' door verbreding van de legesheffing en verhoging van de kostendekkendheid.

Argumenten

Voor het opstellen van de tarieventabel uit de nieuwe verordening zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Kostendekkendheid van 80% voor de gehele verordening.
- 'De aanvrager betaalt'. (Men vraagt niet elk jaar een vergunning aan, dat rechtvaardigt hogere kostendekkendheid.)
- Vaste bedragen in plaats van een percentage van de bouwkosten. Dat is in de uitvoering veel duidelijker en ook in de communicatie met aanvragers. Dit is ook een aandachtspunt voor in de evaluatie.
- Een overzichtelijke tarieventabel, omdat transparantie belangrijk is. * Vergunningen voor directe lozingen worden via leges doorberekend.
- Vooralsnog uitgaan van de ingezette uren voor het product of dienst uit de verordening (de directe kosten). De overige (indirecte) kosten monitoren. Bij de evaluatie van de legesverordening (zie hierna) opnieuw afwegen of de indirecte kosten ook moeten worden toegerekend aan de dienstverlening in de tarieventabel.
- Er wordt gewerkt met staffels.
- Er is een drempelbedrag, alvorens leges geheven worden.

Verhoging kostendekkendheid legesverordening

Decentrale overheden heffen leges voor individuele dienstverlening aan ingezetene. Bijvoorbeeld leges voor de afgifte van een paspoort, bouwvergunning of in het geval van het waterschap, leges voor de aanvraag van een watervergunning. Door legesheffing betaalt de aanvrager de kosten (of een deel daarvan) van de dienstverlening. De aanvrager heeft immers profijt van de individuele dienstverlening.

Als er geen leges worden geheven, betekent dit dat de kosten van de dienstverlening worden 'omgeslagen' over alle belastingbetalers van het waterschap. Ook bij geen volledige kostendekkendheid van de tarieven, wordt een deel van de kosten afgewenteld op de 'gemeenschap'.

De huidige kostendekkendheid op het niveau van de gehele legesverordening, bedraagt tussen de 25 en 30%. In de commissie Bestuur & Financiën van 5 oktober 2022 was groot draagvlak voor verhoging van de kostendekkendheid. In de voorliggende tarieventabel is daarom uitgegaan van een kostendekkendheid van 80% voor de gehele legesverordening.

Vaste bedragen

In de tarieventabel is gekozen voor vaste bedragen om het voor een vergunningaanvrager duidelijk te houden. Een aanvrager weet vooraf waar hij/zij aan toe is. Als er meerdere activiteiten in één vergunning aangevraagd worden, worden de leges betaald aan de som van de aan de activiteiten gekoppelde leges.

Jaarlijkse indexerings

Voorgesteld wordt om de tarieven jaarlijks te indexeren op basis van de verwachte loonkostenstijging zoals opgenomen in de begroting voor het volgende jaar. Hiertoe zal de legesverordening met de aangepaste tarieventabel jaarlijks bij de behandeling van de begroting ter vaststelling aan het AB worden aangeboden. Zo wordt geborgd dat de kostendekkendheid van 80% in stand wordt gehouden.

Nieuwe legesmogelijkheden in de tarieventabel

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, krijgen gemeenten en provincies de mogelijkheid om milieuleges te heffen. Waterschappen hadden die mogelijkheid al. Bij waterschap Brabantse Delta heeft het algemeen bestuur in 2013 besloten geen leges te gaan heffen voor directe lozings. Ondanks dat we dit vanuit de Waterwet wel konden doen, wilden we destijds aansluiten bij andere overheden.

In de commissie Bestuur & Financiën op 5 oktober, bleek draagvlak voor het invoeren van legesheffing voor vergunningen voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk of voor wateronttrekkingsactiviteiten. Het behandelen van deze vergunningen kostte veel uren. Bij sommige aanvragen duurt dit maanden. De aanvragers zijn in het algemeen commerciële bedrijven. Het is niet wenselijk dat de kosten van deze vergunning worden afgewenteld op de belastingbetalers, waaronder ingezetenen. Daarom is in de tarieventabel de heffing voor lozingsactiviteiten en wateronttrekkingsactiviteiten opgenomen.

Bij de vergunningaanvragen voor directe lozers wordt gewerkt met een 'startbedrag' voor verschillende soorten lozings. Het 'startbedrag' van bedrijven vallend onder de RIE Richtlijn (IPPC-bedrijven) kennen een hoger starttarief, omdat aan deze vergunningaanvragen andere administratieve handelingen verbonden zijn. Het vaste startbedrag kan verhoogd worden. Voor de verhoging wordt gewerkt met staffels. De staffels zijn afhankelijk van de hoeveelheid werk die beoordeling van de aanvraag vraagt.

Drempelbedrag

In de huidige verordening was een drempelbedrag opgenomen. Leges werden niet geheven voor een aanvraag waarbij de bouwkosten minder dan € 25.000,- bedroegen. Dit komt neer op een drempelbedrag van € 1000,- per aanvraag. In de nieuwe tarieventabel werken we niet meer met bouwkosten. De wens van de commissie B&F is om wederom een drempelbedrag op te nemen. Voorgesteld wordt een drempelbedrag op te nemen van € 500,-. De eenvoudige vergunningaanvragen vallen hiermee onder de vrijstelling. Dit doet recht aan de beoordelingsuren die bij dergelijke eenvoudige aanvragen horen. Ook draagt het bij om aan het uitgangspunt om voor eenvoudige, kleinere activiteiten geen ontmoedigingsbeleid te hanteren. Meerdere eenvoudige activiteiten in één aanvraag worden bij elkaar opgeteld en vallen daarmee niet meer onder het drempelbedrag.

Evaluatie nieuwe legesverordening

Voorgesteld wordt om in het eerste kwartaal van 2026 een evaluatie uit te voeren. Zo kunnen de jaren 2023, 2024 en 2025 meegenomen worden in de evaluatie om een goed beeld te geven.

Kanttekeningen en risico's

Kanttekeningen en risico's zijn niet te voorspellen. Mogelijk worden er meer bezwaren op de legesnota ingediend. Aan de andere kant verwachten vergunningaanvragers nu al dat ze leges moeten betalen, omdat ze dit ook bij andere overheden (gemeenten) gewend zijn.

Financiële dekking

Op basis van de legesverordening 2023 met bijbehorende tarieventabel bedraagt de verwachte opbrengst € 600.000 per jaar. Op basis van de oude legesverordening werd jaarlijks een opbrengst van € 150.000 per jaar begroot. In de Begroting 2023 is – vooruitlopend op de nieuwe verordening – reeds € 300.000 opgenomen.

Na besluitvorming zal de verwachte opbrengst van € 600.000 per jaar worden verwerkt in de Managementletters 2023, Begroting 2024 en Kadernota 2024-2033 (op beheerproduct 06210 Vergunningen en meldingen). Hierbij zal rekening worden gehouden met de voorgestelde jaarlijkse indexatie van de tarieven.

Reguliere exploitatie	Actuele raming	Raming begroting 2024
Effect op de exploitatiekosten en/of effect op de exploitatieopbrengsten	€ 300.000,-	€ 600.000,-

Uitvoering

Vanaf de datum van inwerkingtreding gelden de leges voor nieuwe aanvragen.

Communicatie

De medewerkers van Vergunningverlening en Financiën worden geïnformeerd over de wijzigingen.

Relatie met beleidsvelden**- Winnend Samenwerken in Brabant**

Geen. De Dommel en Aa en Maas hebben geen legesverordening

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

n.v.t.